बैदेशिक रोजगारमा जाने कामदारहरुको स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने संस्था सूचीकरण गर्ने सम्बन्धी मापदण्ड - २०७०

वैदेशिक रोजगार व्यवसायलाई सुरक्षित, व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन स्वस्थ एवं सक्षम मात्र लक्षित काम पूरा गर्न सक्छ भन्ने कुरालाई मनन गर्दै नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले वैदेशिक रोजगारमा जाने कामदारको स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने स्वास्थ्य संस्थाको सूचीकरण गर्ने सम्बन्धी मापदण्ड २०६१ जारी गरी नियमन र व्यवस्थापन गर्दै आएकोमा वैदेशिक रोजगार ऐन, २०६४ जारी भएपछि श्रम तथा रोजगार मन्त्रालयबाट उक्त कार्य हुदै आएको छ ।

स्वास्थ्य संस्थाहरुको सूचीकरण तथा नवीकरणलाई नियमित एवं व्यवस्थापन गर्न वस्तुनिष्ठ मापनयोग्य आधार र प्रकृयावाट मात्र संभव हुन्छ । यसै कुरालाई दृष्टीगत गरी नेपाल सरकार श्रम तथा रोजगार मन्त्रालयले मौजूदा मापदण्ड परिमार्जन गरी वैदेशिक रोजगारमा जाने कामदारको स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने संस्था सूचीकरण गर्ने सम्बन्धी मापदण्ड, २०७० बनाइ लागू गरेको छ ।

१. यस मापदण्ड बमोजिम सूचीकृत हुन संस्थाको निवेदनसाथ देहायमा उल्लेखित कागजपत्र पेश गर्नुपर्नेछ :

क) कम्पनी दर्ताको प्रमाण पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी ।

ख) कम्पनीको प्रबन्धपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी ।

ग) स्थायी लेखा नम्वर दर्ता प्रमाण पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी ।

घ) संचालकको नेपाली नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।

ङ) संचालकले नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतवाट सजाय नपाएको,

च) प्रचलित कानुन बमोजिम दर्ता भै संचालन भैरहेको संस्था भए कर चुक्ताको प्रमाण पत्र,

छ) घर भाडामा लिई संस्था संचालन गर्नु पर्ने भएमा कम्तिमा दुई वर्षको लागि घर भाडामा लिएको संझौताको प्रमाण पत्र,

ज) संस्था संचालन गर्न प्रस्ताव गरिएको घर जग्गा पहिचान गर्न सकिने गरी तयार गरिएको नक्सा (location Map),

झ) सबै जनशक्तिको करार पत्र, सेवा शर्त सुविधा/पारिश्रमिक/परामर्श सम्वन्धी कागजात ।

ञ) स्वास्थ्य परीक्षणको लागि क्लिनिक संचालन गर्न पाउने गरी जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयको सिफारिस तथा क्षेत्रीय स्वास्थ्य निर्देशनालयबाट प्राप्त स्वीकृति पत्र ।

ट) मन्त्रालयबाट पेश गर्न भनिएका अन्य आवश्यक कागजातहरु

२. स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने संस्थाले रेडियोलोजी (X – Ray) सम्वन्धी सेवा दिन देहाय बमोजिमका शर्त पुरा गर्नुपर्नेछ :–

सि.नं	मूल्यांकन आधारभूत बिषय		पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	कैफियत
१	भौतिक व्यवस्था				
	क) एक्सरे मेसिन र रुम साइज				
	ख) वातावरण एवं सररसफाई				
	ग) प्रकाश पानी आदि				
२	जनशक्ति व्यवस्था				
३	डकुमेन्टेशन एण्ड रेकर्ड किपिङ्ग				
४	गुणस्तर नियन्त्रण				
५	फोहोर व्यवस्थापन				
	दर्ता प्रकृया		2		
	भौतिक व्यवस्था				
	क) X-Ray and Processor	100 mA	3		अनिवार्य
		300 mA	5		
		CR/ Auto-Processor	8		
	ख) रेडियो विकिरणबाट बचावटको व्यवस्था 9" with plaster of peris or 6" with 0.2mm lead or Barrier if 2.0mm lead thickness		6		**अनिवार्य**
	ग) एक्सरे कोठाको क्षेत्रफल २२५ वर्ग फिट र radiation proof हुनु पर्ने ।		5		
	घ) वातावरण एवं सरसफाई भएमा		5		
	- बाहिरी र भित्री सरसफाई भएमा		1		
	- विश्राम कोठा भएमा		1		
	- विकिरणबाट बच्ने सतर्कता, लिखित सूचना, संकेत रातो बत्ती सहित		1		
	- एक्सरे रिपोर्ट गर्ने, रिपोर्ट दिने, प्रतिक्षालय र नागरिक वडापत्र		2		
	ङ) रिपोर्टिङ कोठामा प्रकाशको व्यवस्था (प्राकृतिक/बिद्युतीय/वैकल्पिक श्रोत)		8		
	च) पानीको व्यवस्था भएमा		2		
	छ) रिपोर्टिङ कोठामा भेन्टिलेशनको व्यवस्था भएमा		2		
	ज) शौचालयको व्यवस्था भएमा		2		
	झ) जेनेरेटरको व्यवस्था आवश्यकता अनुसार		2		
	ञ) फर्निचर आवश्यकतानुसार		5		
	ट) एक्सरे एसेसरिज सबै भएमा (सबै नभएमा दामासाहीले कटाइनेछ)		**21**		
	a) Cassette, Screen (8X10 - 14X17 कम्तीमा २ वटा)		2		
	b) Hanger कम्तीमा १० वटा		2		
	c) Tanks कम्तीमा ३ वटा (डेभलपर, फिक्सर, वाटर)		2		
	d) Deryer कम्तीमा एउटा		2		
	e) Consol (एक्सरे गर्ने कोठा)		2		
	f) Lead apron २ वटा		1.5		
	g) Lead Glass (Eye & Thyroid) १/१ वटा		1.5		
	h) Lead gloves 1 जोडी		1.5		
	i) Dark room safety हुनु पर्ने		1.5		
	j) Radiation does monitor कर्मचारीको संख्या अनुसार		2		
	k) View box एउटा		1.5		
	l) Dress Change room एउटा		1.5		
	स्वास्थ्य संस्थामा Radiotion छ वा छैन सञ्चालनपूर्व प्रमाणित गराउनु पर्नेछ ।				
	ठ) जनशक्ति (रेडियोलोजिष्ट र रेडियोग्राफर)		5+5		

	ड) Xray Film, Chemicals, equipments, developer, fixer **वा** CR हुनु पर्ने	2		
	ढ) गुणस्तर नियन्त्रण			
	एक्सरे Protection को व्यवस्था अनिवार्य, Chemicals को Label, Expiry date स्पष्ट हुनु पर्ने	2		
	Standard Operating Procedure (SOP) बमोजिम हुनु पर्ने	3		
	ण) फोहोर व्यवस्थापन	2		
	त)अन्य व्यवस्था	3		
	थ) Fire/smoke Detection	1		
	द) Emergency Exit (मापदण्ड अनुरुपको व्यवस्था हुनु पर्ने)	1		
		100		

नोटः माथि अनिवार्य ठानिएका बुँदाहरु पुरा भई कम्तीमा ७०% अंक प्राप्त गर्ने स्वास्थ्य संस्था सूचीकरणको लागि योग्य हुनेछन ।

३. स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने संस्थाले प्रयोगशाला स्थापना गर्दा देहाय बमोजिमका शर्त तथा मापदण्ड पुरा गर्नुपर्नेछ :

A. अनिवार्य कानूनी प्रकृया

- घरेलु तथा साना उद्योग/कम्पनी रजिष्टारमा दर्ता गरेको
- सञ्चलान स्वीकृती भएको ....
- कर — तिरेको ☐ नतिरेको ☐
- संस्था नवीकरण : — गरेको ☐ नगरेको ☐
- काम गर्ने Staff को नियुक्ति पत्र — भएको ☐ नभएको ☐
- काम गर्ने Staff को हाजिरी — भएको ☐ नभएको ☐

नोट : यस दफामा उल्लेखित कानुनी प्रकृया पुरा नभएमा सुपरिवेक्षण गरिने छैन

B. प्रयोगशालामा देहायका भौतिक पुर्वाधार पुरा भएमा देहाय बमोजिको अंक दिइनेछ : १५

(क) वातावरण सरसफाई — राम्रो भएको ☐ राम्रो नभएको ☐
(ख) विश्रामस्थल — भएको ☐ नभएको ☐
(ग) प्रगोगशाला भित्रको सरसफाई — राम्रो भएको ☐ राम्रो नभएको ☐
(घ) नमूना (Specimen) संकलन गर्ने छुट्टै कोठोको व्यवस्था — भएको☐ नभएको ☐
(ङ) प्रकाशको व्यवस्था — भएको ☐ नभएको ☐
(च) भेन्टिलेशन — भएको ☐ नभएको ☐
(छ) पानी तथा बिद्युत सप्लाई — भएको ☐ नभएको ☐
(ज) शौचालयको व्यवस्था — भएको ☐ नभएको ☐
(झ) रिसेप्सनको व्यवस्था — भएको ☐ नभएको ☐
(ञ) पर्याप्त फर्निचरको व्यवस्था — भएको ☐ नभएको ☐

- *ल्यावको क्षेत्रफल (lab room, collection room र report distribution room समेत) ३०० वर्ग फिट हुनु पर्ने ।*

C. देहाय बमोजिमको औजार उपकरणको व्यवस्था भएमा देहाय बमोजिम उपकरणका अंक दिइनेछ : ३०

क्र.सं.	मेसिनरी औजारको नाम	हुनु पर्ने	पूर्णांक	प्राप्तांक	कैफियत
1.	Microscope, Binocular	1 Pcs			अनिवार्य
2.	Fully Automatic/Semi Automatic Elisa Reader, Washer	set	३०		
3.	Biochemistry Analyzer : Automatic/Semi Automatic	set	२४		
4.	Incubator (Optional)	1 Pcs			
5.	Balance (Optional)	1 Pcs			
6.	Centrifuge Machine	1 Pcs			अनिवार्य
7.	Colorimeter/Spectro/Photo meter	1 Pcs			अनिवार्य
8.	Hot air Oven	1 Pcs			अनिवार्य
9.	Autoclave	1 Pcs			अनिवार्य
10.	Refrigerator	1 Pcs			अनिवार्य
11.	Water Bath	1 Pcs			अनिवार्य
12.	Computer with Printer	1 Set			अनिवार्य
13.	Micropipettes (Variable)	6 Pcs			अनिवार्य
14.	Micropipettes (Fixed)				अनिवार्य
15.	Multichannel Micropipette				अनिवार्य
16.	Coulter Counter				ऐच्छिक
17.	Necessary Accessories				अनिवार्य

नोटः

- *Fully Automatic ELISA Machine Reader / Fully Automatic Biochemistry Analyzer सहित अन्य Equipment भएमा ३० अंक र Semi automatic ELISA reader/Washer / Biochemistry Analyzer भएमा २४ अंक दिइने ।*
- *यदि Automatic/Semi Automatic ELISA Reader Washer नभई Biochemistry Analyzer मात्र भएमा १५ अंक दिइने ।*

D. परीक्षण गर्ने रसायन र किट्स (WHO Recommended) ३०

क्र.सं.	*आवश्यक रसायन र किट्सको नामावली*	*हुनु पर्ने*	*भएको*
1.	HbSAg ELISA		
2.	HIV ELISA		
3.	HCV ELISA		
4.	Malaria Kit		
5.	Rapid HbSAg Kits		
6.	Rapid HIV Kits		
7.	Pregnancy Test Kits		
8.	Rapid HCV kits		
9.	Blood Grouping Sera		
10.	Uristix		
11.	Blood Glucose Reagent Kits		
12.	Blood Urea Reagents Kits		
13.	Liver Function Test Reagent Kits		
14.	Opiates and Cannabis if required		
15.	VDRL		अनिवार्य
16.	TPHA		अनिवार्य
17.	Creatine KIt		

नोट: मापदण्ड अनुसारको सबै Reagents/Kits सहित WHO Recommended HIV Kits भएमा ३० र सबै Reagent/Kit भई HIV Kit WHO Recommended नभएमा २४ साथै माथिका Reagents/Kits कुनै एक मात्र Expire भेटिएमा अंक दिईने छैन ।

E. *लिखित अभिलेख* (Documentation & Record Keeping) प्रत्येकको लागि १.५ अंक दिइनेछ ***१५***

(क)	Computerized अभिलेख गुणस्तर नियन्त्रण	भएको ☐ नभएको ☐
(ख)	उपकरण तथा औजारको अभिलेख	भएका ☐ नभएको ☐
(ग)	Manually Record राख्ने	भएको ☐ नभएको ☐
(घ)	Internal Quality Control को रेकर्ड र EQAS मा सहभागी	भएको ☐ नभएको ☐
(ङ)	SOP प्रयोग गर्ने	गरेको ☐ नगरेको ☐
(च)	Reagent Kit तथा Chemical को Labeling गर्ने	गरेको ☐ नगरेको ☐
(छ)	रेफ्रिजरेटरको Temperature Control Chart	भएको ☐ नभएको ☐
(ज)	Incubator को Temperature Control Chart	भएको ☐ नभएको ☐
(झ)	Water Bath को Temperature Control Chart	भएको ☐ नभएको ☐
(ञ)	Reagents Kits उचित तापक्रममा Store	गरेको ☐ नगरेको ☐

Fully Computerized Documentation System भएमा १५ अंक र अन्यको हकमा १० अंक दिइनेछ ।

F. फोहोर व्यवस्थापन **१०**

- Autocalving & disinfect Solution प्रयोग गरी Dispose गर्ने गरेमा
- Disinfectant Solution मा मात्र १२ घण्टा राखी Container मा फाल्ने नगरेमा

Total Marks = 100 70 % = Pass Obtain Marks = …………………

४. मेडिकल चेकअप रुममा दहाय बमोजिमको जनशक्ति तथा भौतिक भएमा देहाय बमोजिम अंक दिईनेछ :-

1. Report must contain (in which medical center) the candidate underwent health check=up its complete contact address, the name and signature of the attending physician and stamp of the office and physician. Attending physician must sign the final report stating the fitness of the candidates after seeing all the report and examination.
2. Minimum required facilities to run such health centers.

Appropriate office with enough space and rooms for:

सि.नं.	मूल्यांकनका आधारभूत बिषय	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	कैफियत
a	MDGP/ MBBS	20		
b	Lobby and waiting place	5		
c	Receptionist	5		
d	Service desk(for collecting and giving out documents)	5		
e	Doctors examination room with necessary equipment for physical examinations	20		अनिवार्य
	☐ Vision test board ☐ Weight machine ☐ Examination bed ☐ Torch Light			

	☐ Tongue depressor ☐ BP instrument ☐ Stethoscope ☐ Diagnostic Set including Auroscope ☐ Thermometer ☐ Height Measurement ☐ X-ray view box ☐ Measuring Tape ☐ Medical Hammer			
f	Room for collecting blood samples	10		अनिवार्य
g	Toilet for collecting urine and stool samples	10		अनिवार्य
h	☐ Office with appropriate furniture ☐ Equipment for paper work ☐ Record keeping, accounting	20		
i	Proper sanitation that must meet the minimum required criteria of disposing biological materials, contaminated syringes needles, containers, chemical, regents and reactive	5		

नोट:

- Proper records must be kept of all candidates that underwent health checkup. Proper billing system must be maintained for tax clearance and etc.
- *संस्थामा शुद्ध पानी, शैचालयको व्यवस्था र प्रयोगशालामा छुट्टै धाराको व्यवस्था अनिवार्य छ ।*

५. स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने संस्थामा देहायमा उल्लेख भए अनुसारका जनशक्ति हुनुपर्नेछ :–

क्र.सं.	जनशक्ति	हुनु पर्ने	भएको
१.	म्यानेजर (लेखाको जिम्मा समेत)	अनिवार्य	
२.	रेडियोलोजिष्ट	अनिवार्य	
३.	एम.डि.जि.पि/एम.बि.बि.एस.	अनिवार्य	
४.	प्याथोलोजिष्ट वा मेडिकल टेक्नोलोजिष्ट (BMLT)	अनिवार्य	
५.	कम्प्युटर असिष्टेन्ट	अनिवार्य	
६.	रिसेप्सनिष्ट/रेकर्ड किपर	अनिवार्य	
७.	ल्याब टेक्निसियन	आवश्यकतानुसार	
८.	ल्याब असिष्टेन्ट	आवश्यकतानुसार	
९.	संस्थाको सहयोगी	अनिवार्य	

६. विविध :

क) यो मापदण्डमा उल्लेख गरिएका शर्त पुरा नगर्ने संस्थालाई सुचीकृत गरिने छैन ।
ख) सूचीकृत संस्थाहरुको सेवा प्रवाहको सिलसिलामा मापदण्ड उल्लंघन गर्ने संस्थालाई बिशेषज्ञ समितिको सिफारिशमा श्रम तथा रोजगार मन्त्रालयले कारवाही गर्न सक्नेछ ।
ग) स्वास्थ्य संस्थाहरुको अनुगमन निरीक्षण अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिम गरिने छ ।